

Posudek vedoucí diplomové práce Jitky Budílkové „Recepční příběh textů Miloše Urbana“

Ústav české literatury a komparatistiky FF UK v Praze, obor český jazyk a literatura

Diplomová práce Jitky Budílkové přináší příspěvek ke studiu současné české literatury; věnuje se recepci děl jedné ze specifických autorských osobností současného literárního dění, Miloši Urbanovi. Jak autorka píše v úvodu své diplomové práce, k zaobírání se romány Miloše Urbana ji přivedl soustavný zájem o soudobou českou literaturní produkci. Zvolené téma pro ni představovalo výzvu v tom smyslu, že pokrývá literární dění, jehož jsme přímými pozorovateli, tudíž od něj nemůžeme mít utvořen časový odstup, který by poskytl prostor pro určité ucelené zmapování tématu v souhrnné monografii. Vedle toho je tvorba Miloše Urbana pro Jitku Budílkovou „srdeční záležitostí“, je to autor, jehož tvorbu dobře zná a jehož četba jí dozajista skýtala potěšení, ale na niž se musela v průběhu psaní diplomové práce naučit dívat jinou optikou a nahlédnout své čtenářské zážitky z jiných perspektiv, a to především z hlediska analýzy textu a z hlediska konfrontačního.

V procesu psaní diplomové práce se musela autorka vyrovnávat s řadou metodologických otázek. Šlo například o způsob výběru jednotlivých děl z románové tvorby Miloše Urbana tak, aby byl vytvořen jistý koherentní celek. Zvolila úhel pohledu, zobecníme-li, tematický a žánrový. Krom toho uvažovala také o výběru typů zdrojů (charakteru periodik), které reflektovaly autorova díla, a jimiž se bude ve svém textu zabývat, vzhledem k tomu, že se snažila postihnout recepční dění v celé jeho šíři, vzala do hry jak odborná periodika, tak ve velké míře denní tisk. Diplomantce se myslím podařilo jak odpovědět na naznačené otázky, tak shromáždit reprezentativní množství recepčních ohlasů, z nichž vychází.

Metodologické východisko je formulováno v úvodní kapitole, která je odkazem k Vodičkově teorii, je to kapitola stručná, která může působit jako úlitba žánru odborného psaní, tvoří však textu práce teoretický rámec, bez jehož znalosti se podle mého názoru při zkoumání recepce lze obejít jen stěží. Otázkou naší diskuse bylo, zda Vodičkovy kategorie „postačí“ v kontextu dnešní doby a současných podmínek literárního života obklopeného rozličnými mediálními strategiemi.

Jádro diplomové práce tvoří analýza recepce vybraných románů, popis každého románu pak funguje metaforicky řečeno jako určité heslo, jehož struktura je členěna na

základě tematických celků odvíjejících se od bodů, které recenze opakovaně zmiňují. Jde většinou o žánr, téma románu, příp. tematizaci románového prostoru, a hodnocení kritikou. Při dalším čtení již čtenář ví, co očekávat, a zároveň se z těchto „hesel“ dá odvodit, jaké konstanty jsou typické pro Urbanovo psaní. V textu práce je patrná snaha jednotlivé vybrané romány, resp. recenzní dění kolem nich, popsat co nejdělněji. Práce je zaměřena především na konfrontaci vlastního čtení a čtení recenzentů, v tomto ohledu Jitka Budílková musela balancovat mezi tím, do jaké míry zohlednit recepci samotnou a do jaké míry uplatnit své vlastní čtení.

Je jen možná škoda, že závěry, které diplomantka ze svého zkoumání činí, nejsou formulovány explicitněji. Předložená diplomová práce rozhodně nabízí podněty k diskusi, a to i včetně úskalí, které tento typ výkladu, jako každý obdobný, skýtá.

Diplomovou práci Jitky Budílkové **doporučuji** k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou velmi dobře.

V Praze dne 3. 9. 2015

Mgr. Andrea Králíková, Ph.D.